

ACCOUNTANTSVERSLAG 2025

Gemeente Westerkwartier

15 juni 2026

Per saldo persoonlijk



Independent Member of
PrimeGlobal

Aan de raad van de
gemeente Westerkwartier
Postbus 100
9350 AC LEEK

Datum
15 juni 2026

Ons kenmerk
2026.082

Behandeld door
J.H.H. Wijnholds MSc EMA RA
drs. H. Kuperus RA

Geachte leden van de raad van de gemeente,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag en de controleverklaring bij de jaarrekening 2025 van uw organisatie alsmede een exemplaar van de gewaarmerkte jaarstukken. Onze controleverklaring hebben wij gedateerd op 15 juni 2026.

In deze brief gaan wij in op de strekking van onze controleverklaring, mogelijke geconstateerde afwijkingen, de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken en rapporteren wij, voor zover dit noodzakelijk of vereist is, over onze bevindingen en adviezen. Onze bevindingen en opmerkingen daarbij zijn bedoeld om de raad van de gemeente te ondersteunen bij de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken.

Wij benadrukken dat verspreiding van de controleverklaring met handtekening en de gewaarmerkte jaarrekening niet is toegestaan. In hoofdstuk 2 leggen wij uit waarom dat belangrijk is en hoe u aan de publicatieverplichtingen kunt voldoen.

Met vriendelijke groet,
Eshuis Registeraccountants B.V.

drs. H. Kuperus RA



Inhoudsopgave

Inleiding		
Inhoudsopgave		
Bestuurlijke samenvatting		
Bestuurlijke afhandeling en publicatie		
Resultaat en vermogenspositie		
Kernpunten van de controle		
Niet-gecorrigeerde controleverschillen		
Overige onderwerpen		
Onafhankelijkheid		
Bijlage		

1. Bestuurlijke samenvatting 4
2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie 8
3. Resultaat en weerstandsvermogen 10
4. Kernpunten van de controle 13
5. Niet-gecorrigeerde controleverschillen 24
6. Overige onderwerpen 26
7. Onafhankelijkheid 31
8. Rapportage inzake SiSa-bijlage 33



A hand is shown holding a large gear against a sunset background. Several other gears of various sizes are scattered across the scene, some overlapping. The sun is low on the horizon, creating a warm, golden glow. The overall image conveys a sense of interconnectedness and management.

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling
en publicatie



Resultaat en
vermogenspositie



Kernpunten van de
controle



Niet-gecorrigeerde
controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



Strekking van de controleverklaring



- Wij hebben een goedkeurende controleverklaring inzake de getrouwheid van de jaarrekening verstrekt. Onderdeel hiervan is ook de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording. Ook verklaren wij dat de specifieke uitkeringen, die in de SiSa-bijlage zijn opgenomen, getrouw en rechtmatig verantwoord zijn.
- De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves, wat neerkomt op een bedrag van afgerond € 4.800.000

Rechtmatigheidsverantwoording



- Het college heeft in de jaarrekening verantwoording afgelegd over de rechtmatige totstandkoming van de baten en lasten alsmede de balansmutaties. Hierbij heeft het college de in de financiële verordening opgenomen verantwoordingsgrens gehanteerd van 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves, wat neerkomt op een bedrag van afgerond € 4.800.000.
- Het college heeft verklaard dat de omvang van de onrechtmatigheden € 4.338.000 bedraagt en daarmee de verantwoordingsgrens niet overschrijdt.
- Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording getrouw is opgesteld.

Controleverschillen



- Uit onze controlewerkzaamheden resteert één ongecorrigeerd controleverschil. Op basis van de aangeleverde informatie door de zorgaanbieders is gebleken dat de nog te betalen post voor de huishoudelijke hulp € 290.000 te hoog is verantwoord.
- Zie hiervoor tevens het hoofdstuk 'Niet-gecorrigeerde controleverschillen'

Resultaat en vermogenspositie



- Over 2025 is een positief resultaat gerealiseerd van € 3,8 miljoen.
- Het saldo van baten en lasten is € 1,7 miljoen positief en is de optelsom van een totaalbedrag aan gerealiseerde baten van € 242,4 miljoen en € 240,7 miljoen aan lasten.
- Daarnaast is er sprake van mutatie reserves van € 2,1 miljoen positief. Een positief saldo inzake de reservemutaties betekent dat u meer heeft onttrokken aan de reserves dan toegevoegd. Tezamen vormt dit het gerealiseerd saldo van baten en lasten ad € 3,8 miljoen.
- Dit betekent dat het totale eigen vermogen ultimo 2025 uitkomt op € 68,7 miljoen (2024: € 67,0 miljoen). Uit uw eigen analyses blijkt dat uw vermogenspositie voldoende is om de geïdentificeerde risico's financieel af te dekken.

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling
en publicatie



Resultaat en
vermogenspositie



Kernpunten van de
controle



Niet-gecorrigeerde
controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



Schattingen in de jaarrekening



- Iedere jaarrekening bevat schattingen. Binnen gemeente Westerkwartier hebben de belangrijkste schattingen betrekking op de waardering van de grondexploitaties, de overlopende posten en op de hoogte van de (onderhouds)voorzieningen.
- Wij hebben vastgesteld dat de door het college gehanteerde schattingsmethoden ongewijzigd zijn ten opzichte van voorgaand jaar en dat de door het college gekozen methoden redelijk en passend zijn.

Voorzieningen



- De Commissie BBV heeft in december 2025 uitgesproken dat bij het berekenen van de benodigde voorziening pensioenen gewezen wethouders ultimo 2025 rekening dient te worden gehouden met de dekkingsgraad van het ABP, zijnde 123,5 procent. Dit heeft tot een aanvullende storting van € 1,5 miljoen in de voorziening pensioenverplichting geleid.
- Enkele jaren geleden is een voorziening voor verlofsparen ingesteld. Uit de controle is gebleken dat bij het gehanteerde tarief geen rekening is gehouden met onder andere sociale lasten. Op basis hiervan is een correctie doorgevoerd, wat heeft geleid tot een aanvullende storting in de voorziening van € 1,3 miljoen.

Grondexploitaties



- Door positieve resultaten op de verkoop van gronden en voordelige aanbestedingen is de verwachte eindwaarde van het totaal aan complexen verbeterd.
- De boekwaarde van € 5,4 miljoen (2024: € 9,3 miljoen) is in 2025 gedaald door hogere gerealiseerde opbrengsten dan kosten.
- Voor alle complexen samen is sprake van € 20,9 miljoen aan nog te maken kosten en € 27,8 miljoen aan te realiseren opbrengsten hetgeen resulteert in een verwachte eindwaarde (het resultaat) van € 1,5 miljoen.
- Wij hebben vastgesteld dat de gehanteerde schattingen met betrekking tot de grondexploitaties redelijk en passend zijn.


Specifieke uitkeringen




- Wij hebben tijdens de controle geen afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de verantwoording van de specifieke uitkeringen in de SiSa (Single information Single audit) bijlage.
- Dit is opgenomen in de verplichte tabel welke is opgenomen in de bijlage van dit accountantsverslag.


Bestuurlijke samenvatting


Inleiding 

Inhoudsopgave 

Bestuurlijke samenvatting 


Bestuurlijke afhandeling en publicatie 

Resultaat en vermogenspositie 

Kernpunten van de controle 

Niet-gecorrigeerde controleverschillen 

Overige onderwerpen 

Onafhankelijkheid 

Bijlage 



Fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik

- Tijdens de controle hebben wij met u gesproken over frauderisico's, fraudesignalen en uw interne beheersing. U heeft ons bevestigd dat er in de organisatie geen gevallen zijn gemeld van fraude en/of misbruik en oneigenlijk gebruik.
- Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen dat bij u sprake is van overige fraude en/of misbruik of oneigenlijk gebruik.

Verslaggeving en WNT

- Uit onze controle blijkt dat de jaarrekening 2025 overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften van het Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) is opgesteld.
- Wij hebben verder geconcludeerd dat de overige informatie die in de jaarverslaggeving is opgenomen niet inconsistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie.
- Tevens hebben wij vastgesteld dat is voldaan aan de (publicatie)vereisten van de Wet Normering Topinkomens (WNT).

Dataveiligheid en IT

- De invoering van NIS2 en de doorontwikkeling van BIO naar BIO2 zijn belangrijke actuele ontwikkelingen op IT-gebied. De gemeente heeft een analyse uitgevoerd op het voldoen aan de BIO2. De leemtes die hieruit zijn gebleken worden in 2026 opgepakt, om het voldoen aan de wet- en regelgeving te borgen.
- Voorbereidend op de inwerkingtreding van de Cyberbeveiligingswet wordt intern reeds getoetst op basis van de BIO2.

Kwaliteit van de interne beheersing

- Wij hebben tijdens de controle geen significante gebreken in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die van invloed zijn op ons oordeel. De kwaliteit van de interne beheersing hebben wij reeds uitgebreid uiteengezet in onze managementletter over boekjaar 2025.
- De hoofdlijn daarvan is dat de gemeente Westerkwartier de basiskwaliteit op orde heeft en dat de organisatie zelfkritisch is in het onderzoek naar de kwaliteit van de interne beheersing en het, op basis daarvan, doorvoeren van verbeteringen.

Bestuurlijke afhandeling en publicatie



Bestuurlijke afhandeling en publicatie

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling
en publicatie



Resultaat en
vermogenspositie



Kernpunten van de
controle



Niet-gecorrigeerde
controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit de volgende stappen: het college van burgemeester en wethouders behandelt in de betreffende vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening, en stelt de jaarstukken daarmee vervolgens op. Op dat moment ontstaan formeel de jaarstukken. De gemeenteraad behandelt vervolgens de jaarstukken en stelt deze vast. Er zit enige tijd tussen de verzending van de conceptstukken aan de raad en de vergadering waarin de vaststelling van de jaarstukken plaatsvindt. Mochten in de periode tot de vaststelling van de jaarrekening omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken de gemeente in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen te bespreken..

Openbaarmaking

Bij de jaarstukken hoort de controleverklaring die wij hebben gedateerd op 15 juni 2026.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan met openbaarmaking van de controleverklaring. Als u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite.

Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening"). Dit accountantsverslag brengen wij uit in een versie met en zonder handtekening. De versie zonder handtekening kan in het kader van de bestuurlijke behandeling worden verspreid. De versie met digitale handtekening is alleen bestemd voor uw archief. Verspreiding daarvan is niet toegestaan. Ook is het publiceren van het concept accountantsverslag niet toegestaan.



Resultaat en vermogenspositie

Resultaat en vermogenspositie

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling
en publicatie



Resultaat en
vermogenspositie



Kernpunten van de
controle



Niet-gecorrigeerde
controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



Resultaat 2025

U heeft het boekjaar 2025 afgesloten met een positief resultaat van € 3,8 miljoen. Het positieve resultaat is als “gerealiseerd resultaat” afzonderlijk zichtbaar in de balans.

Het saldo van baten en lasten is het verschil tussen het totaal aan baten enerzijds (bij u over 2025 € 242,4 miljoen) en het totaal aan lasten (van € 240,7 miljoen). Het saldo van baten en lasten komt daarmee uit op € 1,7 miljoen positief. Daarnaast heeft uw raad goedkeuring verstrekt aan een aantal mutaties op de reserves. Het saldo van de dotaties en de onttrekkingen komt uit op € 2,1 miljoen positief. De som van het saldo van de baten en lasten van € 1,7 miljoen en deze mutaties van € 2,1 miljoen is het jaarrekeningresultaat 2025 en betreft afgerond € 3,8 miljoen positief.

Bij de analyse van uw positieve resultaat over 2025 blijkt dat diverse factoren een belangrijke rol hebben gespeeld. In uw jaarstukken is in de resultaatanalyse en in de toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening (per programma) te zien hoe het resultaat tot stand is gekomen.

Resultaat 2025 (bedragen x € 1.000.000)

Totale baten	€ 242,4	
Totale lasten	€ 240,7	
Gerealiseerde saldo van baten en lasten		+/- € 1,7
Af: toevoegingen in reserves	€ 17,2	
Bij: onttrekkingen aan reserves	€ 19,3	
Saldo mutaties reserves		+/- € 2,1
Gerealiseerd resultaat		+/- € 3,8

Resultaat en vermogenspositie

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling en publicatie



Resultaat en vermogenspositie



Kernpunten van de controle



Niet-gecorrigeerde controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



Vermogenspositie

De gemeente beschikt over een sterke vermogenspositie door positieve resultaten in het verleden. Hoewel het hebben van een stevige vermogenspositie niet uw primaire doelstelling is, heeft eigen vermogen ook een functie als financieringsmiddel voor activa en het genereren van liquiditeit voor transacties. Een minimumbuffer is dan ook wenselijk.

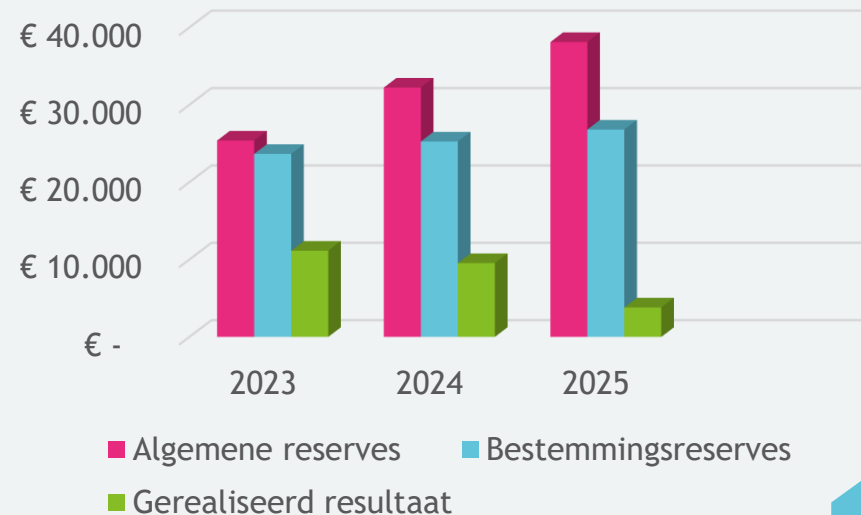
In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is uitgebreid ingegaan op de risico's die de gemeente signaleert en de daarvoor benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. Als gemeente streeft u ernaar om de impact van risico's te minimaliseren door voldoende buffers (de beschikbare weerstandscapaciteit) te hebben om de mogelijke impact hiervan op te vangen. Door de gekwantificeerde risico's af te zetten tegen het aanwezige weerstandsvermogen bepaalt u de ratio weerstandsvermogen.

Op basis van uw eigen analyse komt u uit op een ratio van 2,5, wat volgens uw eigen analyse is aan te merken als uitstekend. Naast het kijken naar risico's en het weerstandsvermogen zijn er nog meer methoden om de kwaliteit van de financiële positie te bepalen. Dit kan bijvoorbeeld aan de hand van diverse kengetallen waar elke gemeente verplicht is om over te rapporteren en die op dezelfde wijze worden berekend.

Uit deze kengetallen komt een genuanceerder beeld naar voren. Hoewel u op de meeste ratio's, zoals de netto schuldquote en structurele exploitatieruimte nog positief scoort, identificeert u een negatieve trend waarbij deze ratio's verslechteren. Uw solvabiliteitsratio kwalificeert op basis van de gehanteerde VNG norm als matig.

Uw totaalconclusie laat zien dat u geen risico's ziet met betrekking tot de vermogenspositie van uw gemeente, hoewel u voorziet dat uw weerstandscapaciteit in de komende jaren zal verminderen. Wij kunnen ons vinden in deze conclusie.

Vermogenspositie





Kernpunten van de controle

Kernpunten van de controle

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling
en publicatie



Resultaat en
vermogenspositie



Kernpunten van de
controle



Niet-gecorrigeerde
controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



Rechtmatigheidsverantwoording

Het jaar 2025 is het derde jaar dat het college van burgemeester en wethouders verantwoordelijk is voor het opmaken van de rechtmatigheidsverantwoording. Hierbij geeft het college een oordeel over het rechtmatig handelen van de gemeente, waarbij drie criteria worden behandeld: het begrotingscriterium, voorwaardencriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik. Het college heeft vastgesteld dat het over 2025 rechtmatig heeft gehandeld.

Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid ziet toe op alle afwijkingen van de begroting. Immers, afwijkingen van de begroting raken het budgetrecht van de raad. Overschrijdingen van lasten (en investeringskredieten) die niet tijdig, voor het einde van het jaar, tot een wijziging van de begroting hebben geleid zijn te allen tijde onrechtmatig. Op basis van afspraken tussen de raad en het college kunnen deze echter wel als acceptabel worden aangemerkt. De omvang van de overschrijdingen van de lasten en investeringskredieten bedraagt € 2.089.000. Het college geeft aan dat € 1.800.000 past binnen het vooraf gestelde beleid en daarmee als acceptabel aangemerkt wordt.

Onderschrijdingen van lasten en over- en onderschrijdingen van baten kunnen rechtmatig zijn indien deze tijdig worden gemeld aan de raad van de gemeente. Wat in de ogen van het college en raad tijdig is, dient te worden vastgelegd in formele afspraken en geautoriseerd te worden door de Raad. De gemeente Westerkwartier heeft opgenomen in de financiële verordening dat overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten tijdig zijn gemeld indien deze worden gemeld en toegelicht bij het vaststellen van de jaarrekening.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium ziet toe op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De voorwaarden hebben onder andere betrekking op het voldoen aan wet- en regelgeving bijvoorbeeld de Europese aanbestedingsregels. Bij gemeente Westerkwartier is de van toepassing zijnde wet- en regelgeving vastgelegd in het normenkader welke op 17 december 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld. Als de van toepassing zijnde voorwaarden niet zijn nageleefd, kan dit leiden tot een onrechtmatigheid.

Vanuit uw interne controles zijn diverse onrechtmatigheden geconstateerd die voornamelijk betrekking op het niet of niet tijdig Europees aanbesteden (€ 1.730.000). De overige geconstateerde afwijkingen zien met name toe op meerjarige contracten (€ 416.000) en kleinere afwijkingen met betrekking tot de berekening van pensioenpremies bij de aankoop van verlof en Wmo woonvoorzieningen.

Misbruik & oneigenlijk gebruik

Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen, dan wel met het doel om voor een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Bij fraude passen beheersmaatregelen zoals fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

Kernpunten van de controle

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling
en publicatie



Resultaat en
vermogenspositie



Kernpunten van de
controle



Niet-gecorrigeerde
controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan (de 'geest van de wet'). De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. Ook dit kan tot een onrechtmatigheid leiden.

De gemeente Westerkwartier beschikt over een vastgesteld beleid met betrekking tot misbruik en oneigenlijk gebruik. U heeft op basis van de door u uitgevoerde werkzaamheden geconcludeerd dat er geen sprake is van afwijkingen met betrekking tot misbruik en oneigenlijk gebruik. Wij kunnen ons vinden in uw conclusie.

Oordeel en aandachtspunten

Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording getrouw is opgesteld en toereikend is onderbouwd.

Het maken van schattingen

Bij het opmaken van een jaarrekening is het noodzakelijk dat u schattingen en oordelen toepast om te komen tot betrouwbare cijfers. Niet zelden worden schattingen niet als zodanig onderkend, omdat ze een vast onderdeel van het administratieve proces zijn. Tijdens onze controle hebben wij nadrukkelijk aandacht besteed aan de belangrijkste schattingen omdat deze, bedoeld of onbedoeld, het resultaat kunnen beïnvloeden. Binnen uw organisatie hebben de belangrijkste schattingen betrekking op het inschatten van de (waarde van) de overlopende posten en de hoogte van de voorzieningen. Daarnaast hebben wij de inschatting van met betrekking tot de beoordeling van de financiële impact van claims en geschillen en (de waarde van) de materiële vaste activa beoordeeld.

Wij hebben voor de relevante onderwerpen het schattingsproces beoordeeld en gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Daarbij hebben wij specifieke aandacht gehad voor mogelijke beïnvloeding door het management. Tijdens onze werkzaamheden hebben wij geen tekortkomingen aangetroffen in de schattingsmethoden en vastgesteld dat de wijze waarop deze tot stand gekomen zijn redelijk en passend en consistent zijn toegepast ten opzichte van vorig jaar. Wij kunnen instemmen met uw schattingen, maar wij melden volledigheidshalve dat het inherent is aan schattingen dat de uiteindelijke uitkomsten kunnen afwijken.

Kernpunten van de controle

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling
en publicatie



Resultaat en
vermogenspositie



Kernpunten van de
controle



Niet-gecorrigeerde
controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



Voorziening wethouderspensioen

De pensioenvoorziening bedraagt ultimo 2025 € 8,7 miljoen (ultimo 2024: € 7,2 miljoen). De toename ten opzichte van het voorgaande jaar is voornamelijk toe te schrijven aan de toekomstige overdracht van de pensioenen naar het ABP. De invoering van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) leidt tot een ingrijpende wijziging van het huidige pensioenstelsel, met inwerkingtreding uiterlijk per 1 januari 2028. In het kader hiervan worden de pensioenverplichtingen van gemeenten overgedragen aan het ABP. Tot het moment van overgang fungeren gemeenten nog als eigen pensioenfondsen en nemen zij een pensioenvoorziening op die jaarlijks wordt geactualiseerd om aan de toekomstige pensioenverplichtingen te kunnen voldoen.

Het ABP hanteert bij de bepaling van de over te dragen pensioenverplichtingen andere actuariële uitgangspunten dan die gemeenten hanteerden bij het opstellen van gemeentelijke jaarrekeningen. Dit betreft onder meer de gehanteerde rekenrente, de toe te passen sterftetafels en de dekkingsgraad van het ABP. Met name de gehanteerde dekkingsgraad heeft een significante impact op de benodigde omvang van de pensioenvoorziening.

De Commissie BBV heeft in december 2025 een uitspraak gedaan waarin is verduidelijkt dat bij het actualiseren van de pensioenvoorziening ten behoeve van de jaarrekening 2025 rekening dient te worden gehouden met de uitgangspunten van het ABP. Wij hebben vastgesteld dat de pensioenvoorziening ultimo 2025 op een juiste wijze is geactualiseerd en dat de gehanteerde uitgangspunten toereikend en adequaat zijn toegelicht in de jaarstukken.

Voorziening verlofsparen

De gemeente heeft, ingevolge de CAO gemeenten, een voorziening verlofsparen opgenomen in de jaarrekening. Een voorziening dient te worden gevormd voor arbeidsgerelateerde kosten voor zover deze niet van gelijke omvang zijn. De voorziening van de gemeente Westerkwartier bestaat uit spaarverlof, maar bevat ook gedeeltelijk bovenwettelijk verlof voor zowel het ambtelijk als het SW personeel. De omvang van de voorziening wordt jaarlijks bepaald op basis van het aantal verlofuren vermenigvuldigd met het tarief op basis van de loonkosten per medewerker.

Tijdens de controle van de jaarrekening is gebleken dat in het gehanteerde tarief geen rekening was gehouden met onder andere de sociale lasten. Om tot een betrouwbare inschatting van de hoogte van de voorziening te komen dienen deze componenten meegenomen te worden in de berekening van het uurtarief. Dit heeft geleid tot een aanvullende storting in de voorziening in 2025 van ongeveer € 1,3 miljoen.

De voorziening ultimo 2025 bedraagt na deze aanvullende dotatie € 3,4 miljoen. Wij hebben vastgesteld dat de voorziening juist en volledig in de jaarrekening is verantwoord.

Kernpunten van de controle

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling
en publicatie



Resultaat en
vermogenspositie



Kernpunten van de
controle



Niet-gecorrigeerde
controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



Voorziening Regeling Vervroegd Uittreden

De gemeentelijke CAO, maar ook de CAO SW, kent een regeling voor vervroegde uittreding. Wanneer hier gebruik van wordt gemaakt ontvangt een medewerker een (maandelijkse) ontslagvergoeding die de medewerker in staat brengt om te overbruggen tot aan de AOW-leeftijd. Binnen de gemeente Westerkwartier maken diverse medewerkers gebruik van deze mogelijkheid.

Wij hebben de toereikendheid van de voorziening gecontroleerd en vastgesteld dat in de voorziening, in lijn met het BBV, slechts medewerkers zijn opgenomen die voor het einde van 2025 te kennen hebben gegeven te willen deelnemen aan deze regeling. Tevens hebben wij vastgesteld dat de verplichting bestaat uit de toekomstige uitstroom van middelen in overeenstemming met het wettelijk vrijgestelde tarief. De voorziening is ultimo 2025 juist en volledig verantwoord.

Voorzieningen riool- en afvalstoffenheffing

De gemeente Westerkwartier heeft voorzieningen voor de riool- en afvalstoffenheffing. Deze voorzieningen bestaan uit de middelen die door derden, de inwoner, aan de gemeente zijn verstrekt waarbij de middelen aan een specifiek doel moeten worden besteed. Deze middelen zijn dus niet vrij besteedbaar en dienen te worden ingezet voor het doel waar de heffing voor is geheven.

In 2025 is een positief resultaat behaald op het product afval. Dit positieve resultaat is toegevoegd aan de voorziening afvalstoffenheffing. Dit resulteert in een saldo ultimo 2025 van € 337.000.

Op het product riool is een negatief resultaat behaald. Het saldo van de voorziening rioolheffing was bij aanvang van 2025 € 315.000. Het negatieve resultaat met betrekking tot het riool is groter dan het beschikbare saldo in de voorziening. De onttrekking heeft ertoe geleid dat ultimo 2025 er geen middelen beschikbaar meer zijn in de voorziening rioolheffing. Het resterende tekort is ten laste van de exploitatie gebracht. Het niet meer aanwezig zijn van een voorziening rioolheffing kan er toe leiden dat in de toekomst mogelijk tarieven sneller dienen te worden verhoogd.

Kernpunten van de controle

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling
en publicatie



Resultaat en
vermogenspositie



Kernpunten van de
controle



Niet-gecorrigeerde
controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



Prestatielevering sociaal domein

In het afgelopen jaar is, mede door de aanpassingen in het Bado en het BBV, de aandacht voor prestatielevering in het sociaal domein toegenomen. In de aanloop naar, tijdens en na de interimcontrole zijn wij met u in contact getreden over hoe u aankijkt tegen prestatielevering in het sociaal domein en hoe de gemeente duidelijk en aantoonbaar kan vastleggen welke werkzaamheden op dit onderwerp worden uitgevoerd. Het belang hiervan is het grootst in de gevallen dat de gemeente geen productieverantwoording met controleverklaring ontvangt. Bij het ontbreken van deze documenten is het risico ten aanzien van prestatielevering het grootst. Omdat de uitvoering van de jeugdwet belegd is bij de RIGG, bent u, voor het oordeel over de prestatielevering, mede afhankelijk van de werkzaamheden van de RIGG en haar accountant. Jaarlijks volgen uit de rapportage van de RIGG en haar accountant onzekerheden die toezien op prestatielevering. Voor 2025 gaat het over bedrag van afgerond € 857.000.

Gemeente Westerkwartier heeft in 2025 een controleaanpak bepaald om de onzekerheden ten aanzien van de prestatielevering in het sociaal domein, dus ook diegene die voortvloeien uit voornoemde rapportages van de RIGG, te reduceren. De gemeente heeft aanvullende aandacht besteed aan cliëntervaringen in de vorm van schriftelijke, maar ook mondelinge onderzoeken. Er is gekeken naar signalen uit toezicht en de registratie en opvolging van klachten. De gemeente heeft geconcludeerd op basis van de uitgevoerde werkzaamheden dat er voor een totale omvang van ongeveer € 80.000 aan onzekerheden resteren. Dit betreft een zorgaanbieder waar een onderzoek naar loopt met betrekking tot de declaratie van zorguren. Gezien dit bedrag lager is dan onze rapporteringstolerantie is deze niet opgenomen in ons overzicht met niet-gecorrigeerde controleverschillen.

Wij hebben kennisgenomen van de door u uitgevoerde werkzaamheden en de daaruit vloeiende conclusies. Immers, ons werk start met uw standpunt. Wij kunnen ons vinden in de door u uitgevoerde werkzaamheden en daaruit getrokken conclusie. In lijn met deze conclusie is er geen sprake van te rapporteren onzekerheden met betrekking tot de prestatielevering sociaal domein.

Afrekeningen in het sociaal domein

Na afloop van het boekjaar ontvangt de gemeente van de partners, waarmee samen wordt gewerkt in het sociaal domein, een financiële verantwoording en daarbij behorende afrekening. Bij het opmaken van de jaarrekening maakt de gemeente hiervan een inschatting, aangezien de realisatiecijfers op dat moment nog niet beschikbaar zijn.

In het afrondende stadium van de controle heeft de gemeente deze gegevens ontvangen. De inschattingen met betrekking tot de jeugdzorgkosten, waarbij de administratieve uitvoering wordt gedaan door de RIGG, en het beschermd wonen, waarbij te uitvoering bij gemeente Groningen ligt, liggen in lijn met de realisatiecijfers. De afwijking tussen de realisatie en prognose zoals opgenomen in de jaarrekening is lager dan onze rapporteringstolerantie.

In de jaarrekening van de gemeente is een nog te betalen post opgenomen met betrekking tot de huishoudelijke hulp van ongeveer € 350.000. Op basis van de aangeleverde documentatie door de aanbieders heeft de gemeente geconstateerd dat de nog te betalen post ongeveer € 60.000 dient te zijn en daarmee op dit moment € 290.000 te hoog is. De gemeente heeft ervoor gekozen deze afwijking niet meer te corrigeren in de jaarrekening. Gezien deze afwijking hoger is dan onze rapporteringstolerantie is deze opgenomen in ons overzicht met niet-gecorrigeerde controleverschillen.

Kernpunten van de controle

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling
en publicatie



Resultaat en
vermogenspositie



Kernpunten van de
controle



Niet-gecorrigeerde
controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



Actualisaties grondexploitaties

De balanspost met de belangrijkste schattingselementen in de jaarrekening van de gemeente Westerkwartier betreft de voorraad onderhanden werk, waaronder de bouwgronden in exploitatie (grondexploitaties). Deze balanspost is op grond van haar balanswaarde van € 5,3 miljoen relevant voor de accountantscontrole, maar ook vanwege de schattingselementen die een rol spelen bij het ramen van de nog te realiseren baten van € 27,8 miljoen en de te realiseren lasten van € 20,9 miljoen. De nog te realiseren baten en lasten vormen tezamen met de boekwaarde de basis voor de waardering in de jaarrekening, oftewel de eindwaarde (het uiteindelijke resultaat van de projecten).

Belangrijkste aandachtspunten waardering grondexploitaties

Als onderdeel van de controle van de waardering van de bouwgronden in exploitatie voeren wij een risicoanalyse uit ter bepaling van het risicoprofiel van de individuele grondexploitaties en de hiervoor bestaande kans op een materiele fout in de waardering ervan. Hierbij betrekken wij de huidige boekwaarde, het geprognoseerde resultaat, de aard en omvang van de nog te realiseren baten en lasten alsmede ook het voortgangpercentage van het complex. Op basis van deze risicoanalyse hebben wij aanvullende aandacht voor de complexen Leeksterveld en Tussen de Gasten gehad.

Ontwikkelingen in de grondexploitaties

In 2025 is voor vier lopende complexen winst genomen met een totaal van € 3,5 miljoen. Door positieve resultaten als gevolg van zowel verkoop van gronden alsook als gevolg van positieve aanbestedingsresultaten voor bouw- en woonrijpmaken, vertoont de grondexploitatie een positieve ontwikkeling. Naast aanvullende winstneming heeft dit ook geleid tot een verlaging van de verliesvoorzieningen op de grondexploitaties op totaalniveau.

Conclusie inzake de waardering

Wij hebben vastgesteld dat de gehanteerde schattingen redelijk en passend zijn en dat daarmee de grondexploitaties ultimo 2025 juist zijn gewaardeerd.

Kernpunten van de controle

Rapporteren over fraude

Door maatschappelijke ontwikkelingen is er in de afgelopen jaren in toenemende mate aandacht gekomen voor fraudepreventie, maar ook voor onderwerpen zoals corruptie, omkoping en (het bewust niet naleven van) wet- en regelgeving. Onder andere door de toenemende aandacht voor deze onderwerpen, wordt van organisaties steeds vaker gevraagd informatie te verstrekken over de visie, het beleid en het toezicht op integer handelen binnen alle afdelingen van uw organisatie.

Hoewel de gemeente Westerkwartier beschikt over een stelsel van maatregelen om fraude tegen te gaan, zoals functiescheiding in de processen, ontbreekt het nog aan een geactualiseerd beheersplan als het gaat om fraude. Zoals reeds gerapporteerd in de managementletter bent u op dit vlak nog in ontwikkeling en adviseren wij u daarom om fraudebeheersing een integraal onderdeel te laten zijn van uw organisatie.

Vanuit onze rol als accountant dienen wij ook een inschatting te maken van de frauderisico's, en gepaste werkzaamheden uit te voeren om te borgen dat er geen fraudes van materieel belang hebben plaatsgevonden. Onderdeel hiervan is het risico dat het management de interne beheersing doorbreekt, wat bij iedere organisatie een risico is. In dit kader beoordelen wij interne processen, zoals (de totstandkoming van) schattingen, ongebruikelijke transacties buiten de normale bedrijfsvoering en onzakelijke transacties met verbonden partijen. Onze werkzaamheden zien onder andere toe op vaststellen dat prestaties geleverd zijn en de wijze waarop u dit zelf borgt. Daarnaast stellen wij expliciet de redelijkheid en passendheid van de door het management gehanteerde (materiele) schattingen vast.

Indien we aanwijzingen hebben van fraude communiceren wij dit met de directie en het college van burgemeester en wethouders. Indien fraude plaatsvindt in de top van de organisatie of als er niet voldoende herstelwerkzaamheden worden getroffen, zullen wij dit melden bij de toezichthouder, dat wil zeggen bij u, de raad van de gemeente.

Tijdens de controle hebben wij een professioneel-kritische houding betracht ten opzichte van frauderisico's in de jaarrekening. Wij merken op dat onze controle niet primair gericht is op het ontdekken van fraude. U heeft u ons bevestigd dat er in de organisatie geen overige gevallen zijn gemeld van fraude en misbruik en oneigenlijk gebruik.

Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen dat bij u sprake is van overige fraude en/of misbruik of oneigenlijk gebruik.

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling en publicatie



Resultaat en vermogenspositie



Kernpunten van de controle



Niet-gecorrigeerde controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



Kernpunten van de controle

Verantwoording specifieke uitkeringen (SiSa)

Ter voorkoming van onnodige verantwoordingsdruk verstrekt het Rijk een groot aantal specifieke geldstromen die via het systeem van Single Information Single Audit (SiSa), moeten worden verantwoord. De verantwoordingsgegevens voor deze regelingen worden opgenomen in de zogeheten SiSa-bijlage bij de jaarrekening. In tegenstelling tot de andere onderdelen van de jaarrekening is de controleverklaring bij de jaarrekening 2025 niet alleen van toepassing op de getrouwheid, maar ook op de rechtmatigheid van de in deze bijlage opgenomen gegevens.

De controlevoorschriften voor de SiSa-bijlage zijn opgenomen in de Nota verwachtingen accountantscontrole. Hierin staat onder meer de wijze waarop de controle moet worden ingestoken beschreven en zijn specifieke rapporteringsgrenzen voorgeschreven, te weten per specifieke uitkering:

- € 12.500 als de omvangsbasis kleiner dan of gelijk is aan € 125.000.
- 10% indien de omvangsbasis groter is dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk is aan € 1,0 mln.
- € 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan € 1,0 mln.

Wij hebben geen fouten of onzekerheden geconstateerd met betrekking tot de SiSa-bijlage 2025 van gemeente Westerkwartier die deze grenzen overschrijden. In de bijlage bij dit accountantsverslag nemen we de verplichte tabel op. Deze tabel dient aan het ministerie van BZK ter beschikking te worden gesteld.


Continuïteit

In het kader van de jaarrekeningcontrole beoordelen wij ook het vermogen van de organisatie om de activiteiten in de komende twaalf maanden voort te zetten. Elementen die we in deze beoordeling betrekken zijn onder meer de vermogenspositie, de begroting voor het komende boekjaar, de afhankelijkheid van eigen inkomsten, de risico's die u zelf identificeert en uiteraard ook de risico's die wij als uw accountant signaleren.


Hoewel vanwege de wettelijke waarborgen feitelijke discontinuïteit van uw gemeente als geheel niet aan de orde is, kan onder omstandigheden de financiële positie wel aanleiding zijn tot het schrappen van taken of het afstoten van activa. Ook externe ontwikkelingen zoals inflatie en beschikbaarheid van personeel zijn van invloed op de manier waarop naar uw financiële positie gekeken wordt. In onze controleverklaring is meer informatie dan voorheen opgenomen over de continuïteitsbeoordeling die wij uitvoeren. Om die reden vragen wij uw aandacht voor deze beoordeling. Ons werk begint immers met uw eigen inschattingen over de toekomst.

U heeft vastgesteld dat er geen directe indicaties bestaan om op korte termijn taken of activiteiten te beëindigen en dat u daarom van mening bent dat de continuïteit gewaarborgd is. Wij kunnen ons vinden in deze conclusie.

Inleiding 


Inhoudsopgave 

Bestuurlijke samenvatting 

Bestuurlijke afhandeling en publicatie 

Resultaat en vermogenspositie 

Kernpunten van de controle 

Niet-gecorrigeerde controleverschillen 

Overige onderwerpen 

Onafhankelijkheid 

Bijlage 



Kernpunten van de controle

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling
en publicatie



Resultaat en
vermogenspositie



Kernpunten van de
controle



Niet-gecorrigeerde
controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening

De jaarstukken van uw gemeente bestaan uit:

- Het jaarverslag (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- De jaarrekening (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten met toelichting en de SiSa-bijlage).

In het onderdeel “programmaverantwoording” van het jaarverslag dient informatie te worden opgenomen met betrekking tot de vragen: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? Vorig jaar hebben wij geadviseerd om meer de verbinding te laten zien tussen geld inhoud. Wij hebben vastgesteld dat dit onderwerp hoog op de agenda van de organisatie staat en dat eerste stappen zijn gezet, maar constateren ook dat op dit gebied er nog stappen gemaakt kunnen worden.

Op basis van Nederlandse wetgeving en de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NVCOS) 720 is de accountant verplicht bepaalde werkzaamheden uit te voeren met betrekking tot het jaarverslag en de andere informatie die in de jaarstukken is opgenomen. Als onderdeel van dit vereiste hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag de vereiste informatie bevat op basis van de verslaggevingsvoorschriften van het BBV.
- Wij hebben, voor zover wij kunnen beoordelen, vastgesteld dat de toelichtingen in het jaarverslag en de andere informatie zoals opgenomen in de jaarstukken niet onverenigbaar zijn met de beweringen en verklaringen die in de jaarrekening zijn opgenomen.
- Wij hebben vastgesteld dat de verklaringen in het jaarverslag niet onverenigbaar zijn met de resultaten van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden.

Aandachtspunten auditcommissie

U heeft ons gevraagd om specifiek te rapporteren over een viertal onderwerpen:

- De doorontwikkeling van de (intern) rapportagestructuur en de monitoring op majeure projecten.
- Een nadere analyse van de kostenstijging in de jeugdzorg.
- De opvolging van de aanbestedingsonrechtmatigheden uit voorgaande jaren.
- De inzet van de specifieke middelen die betrekking hebben op duurzaamheid.

Doorontwikkeling (interne) rapportagestructuur

Vanuit de auditcommissie is nadrukkelijk de wens geuit om de (interne) rapportagestructuur te evalueren en om met name met betrekking tot majeure projecten (o.a. Campus Leek-Rodenburg, Masterplan Leek-Tolbert en de toekomstige realisatie van het nieuwe gemeentehuis) frequenter en op meer detailniveau te worden geïnformeerd. Zoals ook in onze managementletter beschreven zijn deze projecten momenteel nog niet in een stadium dat hier vanuit accountantsperspectief observaties aan kunnen worden gekoppeld.

Met het aantreden van een nieuwe gemeenteraad en het vormen van een nieuw college met een bijbehorend collegeprogramma lijkt dit een natuurlijk moment om de dialoog tussen de gemeenteraad en college aan te gaan en zo te borgen dat aan de informatiebehoefte vanuit de raad wordt voldaan. Wij zien bij diverse andere gemeenten dat het (minimaal) halfjaarlijks, via bestuursrapportages, rapporteren op afwijkingen, inhoud, tijd en geld passend wordt gevonden. Indien de behoefte er is, kan de afspraak worden gemaakt om voor een (klein) aantal grote projecten een afzonderlijke rapportage/paragraaf aan de planning en control cyclus toe te voegen.

Kernpunten van de controle

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling en publicatie



Resultaat en vermogenspositie



Kernpunten van de controle



Niet-gecorrigeerde controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



Met de ontwikkeling richting 'Datagedrevenwerken' beoogt de organisatie om data op een dusdanige wijze te gebruiken dat het ondersteuning biedt aan een resultaatgerichte bedrijfsvoering. In januari 2026 heeft de directie het programmaplan Datagedreven werken vastgesteld en vanuit het budget Organisatieontwikkeling middelen beschikbaar gesteld voor het aannemen van een informatieadviseur. Deze ontwikkelingen zijn momenteel onderhanden en wij zullen hier in onze managementletter 2026 rapporteren over de status en de voortgang.

Ontwikkeling kostenstijging jeugdzorg

De gemeente Westerkwartier is zelfstandig verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdzorg waarbij de toewijzing voor circa 50% via de gemeente gaat en daarnaast via de huisarts, gecertificeerde instellingen en de rechtbank. De administratie en de betalingen worden grotendeels geregeld via de RIGG (92,1%).

Vanuit een (interne) analyse, zie onderstaand, van de werkelijke bestedingen 2022-2025 blijkt dat de totale kosten jeugdzorg vanaf 2022 met circa € 12 miljoen (58%) zijn gestegen. Hiervan heeft circa € 11 miljoen betrekking op kosten jeugdzorg die via de RIGG worden verantwoord.

Soort	Administratie	2022	2023	2024	2025
Jeugdzorg RIGG	RIGG	€ 18,96 miljoen	€ 21,72 miljoen	€ 25,33 miljoen	€ 29,91 miljoen
Maatwerktrajecten	Gemeente	€ 0,57 miljoen	€ 0,50 miljoen	€ 1,61 miljoen	€ 1,65 miljoen
PGB	SVB	€ 0,66 miljoen	€ 0,44 miljoen	€ 0,44 miljoen	€ 0,50 miljoen
Overige		€ 0,34 miljoen	€ 0,24 miljoen	€ 0,11 miljoen	€ 0,40 miljoen
Totaal		€ 20,53 miljoen	€ 22,90 miljoen	€ 27,49 miljoen	€ 32,46 miljoen

Vanuit een nadere analyse die door het college is uitgevoerd, is gebleken dat deze stijging niet kan worden verklaard door een stijging van het aantal cliënten omdat deze tussen 2022 en 2025 ongeveer gelijk is gebleven. De grootste kostenstijging is in lijn met voorgaand jaar te verklaren door onder andere indexatie van tarieven (€ 4,0 miljoen), een hoger verzilverings/uitnuttingspercentage (van 73,6% in 2022 naar 78,4% in 2025), en duurdere individuele maatwerktrajecten en indicaties per cliënt wat zich onder andere heeft doorvertaald naar hogere kosten van maatwerktrajecten. Een hoger verzilveringspercentage betekent dat een groter deel van de toegekende zorg ook daadwerkelijk wordt benut.

Wij constateren dat het college, op hoofdlijnen, de ontwikkelingen van zorgkosten goed in beeld heeft.

Kernpunten van de controle

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling
en publicatie



Resultaat en
vermogenspositie



Kernpunten van de
controle



Niet-gecorrigeerde
controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



Voortgang duurzaamheidsbeleid

In het najaar van 2025 heeft de Raad het 'Duurzaamheidsbeleid 2025-2030' vastgesteld. Dit betreft een geactualiseerde versie van het 'Duurzaamheidsbeleid 2020-2025'. Als onderdeel van de actualisatie heeft het college het duurzaamheidsbeleid 2020-2025 geëvalueerd. Vanuit deze evaluatie is gebleken dat van de 14 speerpunten 5 als groen zijn aangemerkt (zo goed als afgerond), 7 als oranje (diverse acties benodigd) en 2 op rood (verwachting dat doel niet wordt gehaald).

De gemeente Westerkwartier ontvangt via een specifieke uitkering middelen voor klimaat en energiebeleid (CDOKE), ultimo 2025 betreft het totaal toegekende bedrag € 5,0 miljoen waarvan circa € 1,6 miljoen reeds is besteed. De bestedingen bestaan in overeenstemming met de regeling vrijwel volledig uit apparaatskosten die gemaakt zijn in het kader van klimaat-, energietransitie en andere duurzaamheidsplannen. Vanuit de voorwaarden van de specifieke uitkering dienen de in 2024 toegekende bijdragen van circa € 1,6 miljoen overigens uiterlijk 31 december 2026 te zijn besteed.

Opvolging aanbestedingsonrechtmatigheden

In onze managementletter hebben wij uitgebreid gerapporteerd over welke aanpassingen de gemeente in de interne beheersing en interne controle heeft doorgevoerd en welke stappen nog gezet kunnen worden. De kern hiervan is dat u onder andere door het gebruik maken van een verplicht inkoopstartformulier stappen heeft gezet om te borgen dat de juiste aanbestedingsprocedures worden gevolgd. Het college heeft in de paragraaf bedrijfsvoering een analyse opgenomen van de huidige aanbestedingsonrechtmatigheden en welke maatregelen zijn genomen om deze in de toekomst te verminderen. De in 2025 geconstateerde rechtmatigheidsfouten met betrekking tot het niet voldoen aan de Europese aanbestedingsregels bedragen € 1,7 miljoen (2024: € 3,9 miljoen) waarvan € 0,9 miljoen betrekking heeft op doorlopende fouten uit voorgaande jaren.

Niet-gecorrigeerde controleverschillen



Niet-gecorrigeerde controleverschillen

De jaarrekeningcontrole voeren wij uit met een bepaalde marge. Deze marge noemen we de materialiteit. De materialiteit is voorgeschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado). Daarbij kan rekening worden gehouden met specifieke factoren of risico's, de zogenaamde "kwalitatieve materialiteit". Tevens gelden scherpere grenzen voor de naleving van de WNT.


Door een aanpassing in het BADO bedraagt de materialiteit vanaf boekjaar 2025 maximaal 2% van de totale lasten, exclusief dotaties aan de reserves, wat neerkomt op een bedrag van afgerond € 4.800.000. Daarnaast worden vanaf boekjaar 2025 fouten en onzekerheden bij elkaar opgeteld bij het beoordelen of de materialiteit eventueel overschreden is. Mochten wij niet-gecorrigeerde controleverschillen en onzekerheden onderkennen die dit bedrag overschrijden dan kunnen we geen goedkeurende verklaring afgeven.

In het kader van de bestuurlijke afhandeling en het dechargeproces melden wij eventuele geconstateerde afwijkingen die niet meer gecorrigeerd zijn in de jaarrekening. Deze zijn vanaf een lager bedrag dan de materialiteit mogelijk voor u relevant. Wij melden alleen afwijkingen boven een bepaalde grens. Als rapportagegrens hanteren we 5% van de materialiteit. Deze bedraagt bij u afgerond € 240.000.


Niet-gecorrigeerde controleverschillen in euro's	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo boekjaar	Invloed resultaat
Nog te betalen post huishoudelijke hulp te hoog verantwoord.	€ 290.000	€ 290.000	€ 290.000
Totaal verschillen getrouwheid	€ 290.000	€ 290.000	€ 290.000
Totaal onzekerheden getrouwheid	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal fouten en onzekerheden getrouwheid	€ 290.000	€ 290.000	€ 290.000

Daarnaast informeren wij u over gecorrigeerde controleverschillen of andersoortige afwijkingen die het gevolg zijn van significante tekortkomingen in de interne beheersing, frauderisico's met zich meebrengen of naar onze mening onder uw aandacht zouden moeten worden gebracht. Er zijn in het controleproces geen afwijkingen geconstateerd die op grond van het bovenstaande gerapporteerd zouden moeten worden.


Inleiding 

Inhoudsopgave 


Bestuurlijke samenvatting 

Bestuurlijke afhandeling en publicatie 

Resultaat en vermogenspositie 

Kernpunten van de controle 

Niet-gecorrigeerde controleverschillen 

Overige onderwerpen 

Onafhankelijkheid 

Bijlage 





Overige onderwerpen

Overige onderwerpen

Verantwoordelijkheden in het controleproces

In de controleverklaring wijzen wij op de verdeling van de verantwoordelijkheden van gemeente Westerkwartier en de accountant in het controleproces. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarstukken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. Het is, en dat beschrijven we ook in de controleverklaring, onze verantwoordelijkheid om de controle van deze jaarrekening uit te voeren met inachtneming van Nederlands recht, waaronder het besluit accountantscontrole decentrale overheden en uw eigen controleprotocol. Het voldoen aan gedragsnormen, waar onafhankelijkheid zoals in de volgende paragraaf opgenomen een onderdeel van is, hoort daarbij. Onze controle plannen wij zodanig dat we een redelijke mate van zekerheid bereiken dat de jaarrekening geen materiele onjuistheden bevat als gevolg van fouten of fraude. Doordat we werken met deelwaarnemingen en andere technieken, bestaat de kans dat fouten ondanks het naar behoren uitvoeren van de controle niet ontdekt worden.

Het is overigens de primaire verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders om, onder toezicht van de gemeenteraad, voldoende maatregelen te nemen om fouten en fraude te voorkomen. Daarbij hoort eveneens dat maatregelen ter opsporing in de organisatie worden getroffen. In onze controle besteden wij om die reden uitgebreid aandacht aan deze maatregelen en voeren wij zelf werkzaamheden uit op posten en stromen die, in zijn algemeenheid of bij u, meer dan gemiddeld risicovol zijn. Dat betreft onder andere schattingsposten, correctieboekingen, memoriaalboekingen en de beoordeling van de zakelijkheid van (mogelijk) ongebruikelijke transacties.

Ter afsluiting van het controleproces verstrekt het college aan ons de bevestiging bij de jaarrekening. Hierin geeft het college aan dat zij alle door ons benodigde gegevens hebben verstrekt en dat de jaarrekening naar de laatste inzichten is opgemaakt. Wij hebben, behoudens het in hoofdstuk 5 opgenomen overzicht met controleverschillen, geen specifieke elementen aan de bevestiging toegevoegd.

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling en publicatie



Resultaat en vermogenspositie



Kernpunten van de controle



Niet-gecorrigeerde controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



Overige onderwerpen

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling
en publicatie



Resultaat en
vermogenspositie



Kernpunten van de
controle



Niet-gecorrigeerde
controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



IT Omgeving

In het kader van onze controle hebben wij aandacht besteed aan de opzet en het bestaan van de IT general controls (ITGC's) die relevant zijn voor de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving. Wij hebben daarbij op hoofdlijnen gekeken naar de beheersmaatregelen rondom toegangsbeveiliging, wijzigingsbeheer en continuïteit van IT-systemen. Deze algemene IT-beheersmaatregelen vormen een belangrijke randvoorwaarde voor de werking van de geautomatiseerde gegevensverwerking en daarmee voor de totstandkoming van betrouwbare financiële informatie.

De controlewerkzaamheden met betrekking tot de IT omgeving van de gemeente hebben plaatsgevonden op een later moment dan de interimcontrole. Om deze reden zijn de bevindingen niet meegenomen in de managementletter, maar zetten wij deze op hoofdlijnen uiteen in het accountantsverslag. De detailbevindingen zijn ambtelijk afgestemd.

Toegangsbeveiliging

Ten aanzien van de toegangsbeveiliging hebben wij beoordeeld in hoeverre toegang tot systemen en gegevens logisch is ingericht en beperkt tot bevoegde gebruikers, passend bij hun functie en verantwoordelijkheden. Hierbij hebben wij geconstateerd dat er verbetermogelijkheden zijn als het gaat om indiensttreding van nieuwe medewerkers. Hierbij zal de norm moeten worden dat er op basis van een beoordeling van de strikte noodzakelijkheid, rekening houdend met functiescheiding, rechten worden toegekend. Vervolgens dient periodiek zichtbaar getoetst te worden of de toegekende rechten nog juist en passend zijn. Op dit moment ligt de verantwoordelijkheid voor de toekenning van rechten bij IT, waar op inhoud het logischer is dat de lijnorganisatie hier verantwoordelijk voor is.

Medewerkers van de gemeente Westerkwartier kunnen alleen werken op apparaten die zijn uitgegeven en worden beheerd door de gemeente. Op de applicaties wordt te allen tijde twee factor authenticatie afgedwongen. De belangrijkste kenmerken van de beveiligingsconfiguratie met betrekking tot wachtwoorden zijn op gepaste wijze geïmplementeerd.

Wijzigingsbeheer

Ten aanzien van het wijzigingsbeheer hebben wij beoordeeld in hoeverre wijzigingen in IT-systemen op een beheerste en gecontroleerde wijze worden geïnitieerd, getest, goedgekeurd en doorgevoerd. Wij hebben vastgesteld dat de zichtbare vastlegging van testwerkzaamheden en beoordelingen van inhoudelijke wijzigingen voor updates van diverse applicaties ontbreekt. De verwachting is dat elke wijziging een vastgesteld, gestroomlijnd proces doorloopt, waarbij deze goedgekeurd wordt voordat de wijziging in de applicatie wordt doorgevoerd. Dit is niet altijd zichtbaar.

Continuïteit

Ten aanzien van de continuïteit van de IT-omgeving hebben wij beoordeeld in hoeverre maatregelen zijn getroffen om de beschikbaarheid en herstelbaarheid van systemen en gegevens te waarborgen, zodat de bedrijfsvoering ongestoord kan doorgaan. Wij hebben vastgesteld dat periodiek back-ups en recovery tests worden uitgevoerd. De gemeente is nog niet volledig gemigreerd naar de cloud en heeft nog on premise servers. Enkele servers draaien op operationele systemen die formeel niet langer ondersteund worden, maar waar door de leverancier een verlengde support beschikbaar is gesteld. De gemeente maakt gebruik van deze functionaliteit, waardoor mogelijke kwetsbaarheden worden voorkomen.

Overige onderwerpen

- Inleiding 
- Inhoudsopgave 
- Bestuurlijke samenvatting 
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie 
- Resultaat en vermogenspositie 
- Kernpunten van de controle 
- Niet-gecorrigeerde controleverschillen 
- Overige onderwerpen** 
- Onafhankelijkheid 
- Bijlage 



Leveranciersmanagement

Ten aanzien van het leveranciersmanagement hebben wij beoordeeld in hoeverre afspraken met IT-dienstverleners zijn vastgelegd, bewaakt en geëvalueerd, zodat de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening voldoende zijn gewaarborgd.

De gemeente steunt voor onderwerpen zoals wijzigingsbeheer, beheer van databases en autorisaties deels op haar softwareleveranciers. Echter, de gemeente blijft zelf verantwoordelijk voor de informatiebeveiliging van haar gegevens. Niet alle softwareleveranciers zijn in staat om op dit moment een ISAE 3042 type II verklaring te overhandigen. In dit rapport wordt niet alleen beoordeeld of de afgesproken beheersmaatregelen goed zijn ingericht, maar ook of deze gedurende een bepaalde periode daadwerkelijk hebben gewerkt.

De gemeente is zich bewust van het belang van leveranciersmanagement en zet actief in op het sturen bij leveranciers op relevante certificeringen.

Conclusie

In de basis voldoet de IT omgeving van de gemeente Westerkwartier aan de eisen die daaraan mogen worden gesteld. Echter, met de doorontwikkeling van de BIO naar de BIO2 en de aanstaande cyberbeveiligingswet resteren er verbetermogelijkheden om de kwaliteit en IT beheersomgeving verder te verbeteren.

Overige onderwerpen

Automatisering

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk. Gelet op de beperkte mate van geautomatiseerde beheersmaatregelen in uw organisatie is een dergelijk onderzoek niet noodzakelijk voor de uitvoering van onze werkzaamheden. De uit onze controle gebleken aandachtspunten zijn op de vorige pagina's uiteengezet.

Afsluiting

Wij danken de medewerkers van gemeente Westerkwartier voor de samenwerking in de afgelopen periode. Wij vertrouwen er op u met dit rapport voldoende te hebben geïnformeerd. Natuurlijk zijn wij graag bereid tot het verstrekken van nadere toelichting en het beantwoorden van vragen.

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling
en publicatie



Resultaat en
vermogenspositie



Kernpunten van de
controle



Niet-gecorrigeerde
controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid



Bijlage



Onafhankelijkheid



Onafhankelijkheid

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO, is in de organisatie van Eshuis Registeraccountants B.V. ingebed.

Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij gemeente Westerkwartier voldoende is gewaarborgd.

Wij hebben het afgelopen jaar geen andere opdrachten voor u uitgevoerd dan de controle van de jaarrekening en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

- Inleiding 
- Inhoudsopgave 
- Samenvatting 
- Bestuurlijke samenvatting 
- Resultaat en vermogenspositie 
- Kernpunten van de controle 
- Niet-gecorrigeerde controleverschillen 
- Overige onderwerpen 
- Onafhankelijkheid** 
- Bijlage 





Rapportage inzake
SiSa-bijlage

Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Gemeente Westerkwartier

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt in een tabel aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Hierna volgt de door het ministerie van BZK voorgeschreven rapporteringstabel inzake SiSa.

Bevindingen controle SiSa-bijlage		Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting fout/onzekerheid
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021			
BZK C127	Activiteiten in het kader van de uitvoering van projecten en werkzaamheden ten behoeve van Nationaal Programma Groningen (onderdeel j)			
BZK C201	Programma Groningen, blok A 7 ^e en 8 ^e tranche			
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid			
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)			
OCW D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen			
lenW E120	Regeling specifieke uitkering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030			
lenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)			
Prov. Groningen lenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)			
lenW E81	Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022			
lenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023			

Inleiding



Inhoudsopgave



Bestuurlijke samenvatting



Bestuurlijke afhandeling en publicatie



Resultaat en vermogenspositie



Kernpunten van de controle



Niet-gecorrigeerde controleverschillen



Overige onderwerpen



Onafhankelijkheid




Bijlage




Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Gemeente Westerkwartier


Inleiding 

Inhoudsopgave 


Bestuurlijke samenvatting 

Bestuurlijke afhandeling en publicatie 

Resultaat en vermogenspositie 

Kernpunten van de controle 

Niet-gecorrigeerde controleverschillen 

Overige onderwerpen 

Onafhankelijkheid 

Bijlage 




Bevindingen controle SiSa-bijlage		Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting fout/onzekerheid
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025			
SZW G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekkingen)_gemeentedeel 2025			
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025			
SZW G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2025			
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025			
SZW G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2025			
GRO GRO2C	Verkeer en vervoer Groningen			
GRO GRO8C	Leefbaarheid Groningen			
GRO GRO7C	Nationaal Programma Groningen			
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport			
VWS H27	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken 2023_met centraal persoon			
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026			
VWS H39	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken_zonder centraal persoon_2024			


Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Gemeente Westerkwartier


Inleiding 

Inhoudsopgave 


Bestuurlijke samenvatting 

Bestuurlijke afhandeling en publicatie 

Resultaat en vermogenspositie 

Kernpunten van de controle 

Niet-gecorrigeerde controleverschillen 

Overige onderwerpen 

Onafhankelijkheid 

Bijlage 



Bevindingen controle SiSa-bijlage		Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting fout/onzekerheid
VRO J4B	Regiodeals 5 ^e tranche (SiSa tussen medeoverheden)			
VRO J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls			
VRO J17	Realisatiestimulans			
VRO J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)			
VRO J41B	Regeling specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)			
VRO J55	Aanpak energiearmoede			
VRO J7	Regeling ontzorgingsprogramma eigenaren isolatie en ventilatie woningen van de gemeenten in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo			
VRO J72	Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgaswijken 3 ^e ronde			
VRO J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties			
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid			
AenM M16	Bekostigingsregels opvang ontheemden Oekraïne			

Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Gemeente Westerkwartier

- Inleiding 
- Inhoudsopgave 
- Bestuurlijke samenvatting 
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie 
- Resultaat en vermogenspositie 
- Kernpunten van de controle 
- Niet-gecorrigeerde controleverschillen 
- Overige onderwerpen 
- Onafhankelijkheid 
- Bijlage 

Aspect controleverklaring	Oordeel
Strekking controleverklaring getrouwheid jaarrekening als geheel:	Goedkeurend
Rechtmatigheid inzake de besteding van de specifieke uitkeringen:	Goedkeurend

